

ORGANISACE A ČINNOST ARMÁDNÍHO TÝLU V ÚTOČNÉ OPERACI

Pplk. pěch. Josef Blahník

Poznámka redakce: V článku uvedené organizační údaje o jednotkách, zařízeních a materiálu byly zvoleny jen jako podklad pro nutné výpočty a úvahy a nesouhlasí se skutečnými organizačními počty.

Při studiu a řešení armádní útočné operace je nutno řešit týlové otázky v organické spojitosti se všeobecnými operačními otázkami.

Z toho vyplývá to, že každý velitel, i když je periodicky informován o materiální situaci vojsk, musí reálně uvážit skutečnosti, které mu přednesl náčelník týlu ve své informační zprávě, srovnat je se svým zámyslem a učinit rozhodnutí teprve po důkladném srovnání operačního zámyslu s možnostmi týlu.

Tato praxe se provádí v Sovětské armádě od samého jejího zrodu.

Geniální plán s. Stalina na rozbití Denikina byl postaven vedle politických důvodů — sympatisující prostředí hornické oblasti, možnost znepřátelení Denikina s bílými kozáky — a vedle otázek spojených s morálními a hospodářskými možnostmi sovětského státu vůbec — i na hlubokém rozboru týlových otázek týkajících se přímo dané operace, jako jsou komunikační síť, možnost těžby z místních zdrojů a průběh železniční magistrály. V odůvodnění svého plánu ukazuje s. Stalin, že právě s těmito otázkami, politickými i týlovými, nepočítal plán zrádce Trockého a jeho tak zvaných specialistů a tím byl již předurčen k neúspěchu.

Velký sovětský theoretik M. V. Frunze přímo říká: „Bez důkladné organizace týlu založené na přesných matematických výpočtech, bez sledování správného zásobování fronty vším tím, co fronta potřebuje k vedení bojových operací, bez přesné evidence dopravních prostředků, jež zabezpečují zásobování, bez organizace odsunu je nemyslitelné jakékoli správné a rozumné vedení větších vojenských operací (Frunze M. V.: články a besedy, 1936, strana 195, ruský originál).

Tím chci podtrhnout to, že otázka materiálního zabezpečení není jen věcí týlu, nýbrž i velitelů všech stupňů, což vyplývá i ze zásady nedílné velitelské pravomoci.

Tato práce má tedy i ten účel, aby seznámila velitele s hlavními úkoly, které musí řešit týl při přípravě a provedení armádní útočné operace a aby velitelé mohli reálně zasahovat do organizace týlu a materiálního zabezpečení v rámci nedílné velitelské pravomoci.

I. Úkoly armádního týlu v útočné operaci

Soudobá armádní útočná operace klade podle zkušeností Sovětské armády ve Veliké vlastenecké válce značné požadavky na orgány týlu a úspěch operace je ve velké míře závislý na činnosti týlu jak v přípravném období, tak i během operace.

Vezmeme-li v úvahu organizační změny vyvolané dalším růstem vědy a techniky, které se uskutečnily od konce poslední války do nynější doby v sestavě armád, vidíme, že úkoly týlu mnohonásobně vzrostly. Vzrostly počty osob, zbraní, vozidel, ostatní válečné techniky a tím i úměrně úkoly týlu.

Zprvu je nutno si ujasnit, za jakých podmínek může armáda přejít k útočné operaci.

Buď to bude pokračování úspěšně zakončené útočné operace, nebo přechod z obrany do útoku. Je možný i třetí případ, že armáda byla v záloze frontu nebo hlavního velitelství a je nasazena k útočné operaci.

První případ bude se strany armády nejobtížnější, i když bude možno počítat s tím,

že proti armádě již nebude tak silný nepřítel jako při zahájení předchozí útočné operace.

Obtíže vyplývají ze znesnadnění přísunu, který bude prakticky vázán pouze na automobilní dopravní prostředky, protože tempo obnovy železnic zpravidla zdaleka nestačí tempu útočné operace.

Další těžkosti vzniknou z nutnosti rychlého provedení oprav vozidel a materiálu, poškozeného v předcházející operaci.

Hlavní věcí bude to, s jakým stavem zásob skončila armáda předcházející operaci a jaké úkoly ji čekají v operaci nové.

Zhruba je možno počítat s tím, že se pohyblivé zásoby vojsk budou pohybovat okolo 0,5–1 palebného průměru munice, 1–1,5 dávky pohonných hmot a mazadel a 3 denních dávek potravin.

Přechodné zásoby armády v armádní zásobovací základně a v jejích předsunutých odděleních budou jednak silně ztenčeny a počátek silničního přísunu (nejbližší žel. stanice) bude vzdálen od vojsk průměrně 150–250 km, podle hloubky operace.

Zdravotnická zařízení a ústavy budou plně obloženy, rovněž tak budou dílny přeplněny materiálem určeným k opravě.

Před týlem budou úkoly:

- doplnění pohyblivých zásob,
- přemístění a nová organisace týlu (armádního i vojskového),
- vytvoření nové armádní zásobovací základny,
- uvolnění zdravotnických zařízení a ústavů od raněných a nemocných, po případě provedení manévru překročením; v tom případě převezme front do své péče obložené zdravotnické ústavy a přidělí ze své zálohy armádě nové ústavy,
- provedení oprav materiálu a techniky poškozené v předcházející operaci,
- doplnění chybějícího materiálu a techniky,
- zdokonalení komunikační sítě.

Všechny tyto úkoly bude nutno provést v omezené době, urychleně, aby nepřítel neměl možnost k provedení protiopatření.

Náčelník týlu armády bude muset všechna tato opatření řešit během předcházející operace a provádět dílčí přeskupování týlu již vzhledem na další úkol armády.

Bude to záležet na včasném rozvíjení předsunutých oddělení polních armádních skladů buď jednotlivě nebo v rámci předsunutých oddělení armádní zásobovací základny, v předsunutí dílenských prostředků na místa, kde se shromáždilo největší množství porouchaného materiálu, a konečně v nepřetržité a včasné zdravotnické péči, jejíž provádění sníží na nejmenší možnou míru počet raněných a nemocných, které bude nutno odsunout do frontového týlu a které nebude možno navrátit v nejkratší době zpět k vojskům k výkonu řadové služby.

Otázka transportů vůbec bude v této situaci jednou z nejdůležitějších a je nutno ji řešit jednak dodatečným přidělováním dopravních jednotek od nadřízeného velitelství, jednak maximálním využitím kořistních vozidel. Počet dopravních prostředků je přímo závislý na délce přísunu a množství materiálu podléhajícího přísunu. Zdvojnásobí-li se délka úseku přísunu, je nutno zdvojnásobit i počet dopravních prostředků pro jedno a totéž množství materiálu.

V druhých dvou případech bude činnost týlu ulehčena tím, že se příprava útočné operace bude provádět další dobu a jednotky budou stále v ruce.

Během obranného období se přivádějí do pořádku dopravní prostředky a materiál. Vzhledem k poměrně stálosti výše přísunu může se při řádném plánování část dopravních prostředků uložit.

Železnice bude vybudována co nejbližší k frontě, takže přiblížení zásob do výchozího útoku nebude činit zvláštní obtíže. Týl může započít se shromažďováním zásob v zúženém pásmu činnosti armády pro útok již dříve, takže operační přeskupování nebude mít na jeho pohotovost záporný vliv.

Byla-li armáda v záloze frontu nebo hlavního vltelství, přivádí do pořádku veškerý materiál ještě v prostoru soustředění s maximálním využitím místních zdrojů.

Týl může zpravidla přesunout část svých zásobovacích prostředků do východiště ještě před zahájením operačního přeskupení a tím značně zkrátit přípravné období pro útočnou operaci.

II. Plánování a dokumentace

Plánování materiálního zabezpečení armádní útočné operace se bude ve všech případech dělit na dvě hlavní skupiny:

- plánování pro přípravné období, jež bude zahrnovat nahromadění zásob, provádění oprav a organizaci týlu ve východišti,
- plánování materiálního zabezpečení během operace a spolu s tím i plán materiálního zabezpečení (zámysl) další operace. Tento plán musí být těsně spjat s operačním plánem a předpokládat zabezpečení všech variant zahrnutých v tomto plánu.

S hlediska dokumentace jsou oba tyto plány shrnuty v plánu materiálního zabezpečení útočné operace armády, zpracovaného štábem týlu armády a odděleními týlu armády a schvalovaného velitelem armády.

Plán se skládá ze dvou částí — z části zpracované štábem týlu a z části zpracované odděleními týlu armády.

Štáb zpracovává otázky týkající se kalendářního plánu činnosti týlu, průzkumu, dopravy, přemístění, ochrany a obrany, evidence materiálu a kontrol.

Technické provádění materiálního zabezpečení je zahrnuto v dílčích plánech oddělení týlu armády.

V organizačním oddělení štábu týlu se vede týlová situační mapa se všemi údaji týkajícími se řízení týlu.

Jednotliví funkcionáři a oddělení týlu vedou kromě toho své pracovní mapy.

Týlová situační mapa vedená jedním důstojníkem organizačního oddělení štábu týlu je dokument, v kterém je zahrnuta celková týlová a operační (taktická) situace armády, armádních sborů, organických a posilových vyšších jednotek. Pokud jde o situaci frontového týlu, bude zakreslena jen ta situace, která se týká činnosti týlu dané armády. Týlová situační mapa nesmí prozrazovat operační zámysl, mohou na ní být tedy jen údaje ukazující přítomnost a minulost. Údaje týkající se předpokládané organizace týlu v průběhu operace jsou uvedeny na mapě přiložené k plánu materiálního zabezpečení armádní útočné operace.

Pracovní mapa má náplň odpovídající potřebě toho, kdo ji vede. Bude na ní podrobně zachycena situace dané služby v rozsahu jako u situační mapy (dva stupně dolů a jeden nahoru), z ostatní situace jen údaje nutné pro chod služby (součinnost s druhými složkami).

Mapy musí být vedeny jednotně s náročnou štábní kulturou a musí být živé, t. j. každá nová věc musí být na nich zaznamenána s údajem doby, ke které se zápis vztahuje. Po skončení operace jsou situační a pracovní mapy neocenitelným podkladem pro rozbor a vyhodnocení týlu v dané operaci.

Při zpracování plánu materiálního zabezpečení je nutná nejtěsnější součinnost týlu s operačním oddělením, veliteli druhů vojsk a náčelníky služeb. Od operačního oddělení štábu potřebuje týl údaje o přeskupení a vystřídání vojsk, o výsledcích pozemního a leteckého průzkumu a o plánu operace; od velitelů druhů vojsk a náčelníků služeb údaje o činnosti a navrhovaných prostorech rozmístění jejich zásobovacích a dílenských součástí. Bez těchto údajů není možno sestavit reálný plán materiálního zabezpečení. Každé variantě plánu operace musí odpovídat v týlovém plánu varianta zabezpečení.

Jen dobře sladěná činnost všech složek dává záruku úspěšného provedení operace.

Dokumenty štábu týlu:

1. Kalendářní plán činnosti týlu. Zpracovává jej organizační oddělení buď písemně nebo graficky. Jsou v něm časově podchyceny všechny hlavní úkoly týlu na pří-

pravné období, lhůty zpracovávání dokumentů, přemístění týlu, nahromadění zásob a p. Zpravidla může být sloučen s plánem kontrol.

2. Dopravní plán. Tento plán nesmí být zaměňován s plánem přísunu a odsunu materiálu, který se zpracovává denně.

Na zpracování dopravního plánu se podílí celý štáb týlu a k jeho zpracování se přibírají i náčelník vojenské dopravy a náčelník automobilního a traktorového oddělení. V plánu musí být podrobně na přípravné období a perspektivně na celou hloubku operace uvedeno množství zásob, jež je nutno přisunout, a možnosti dopravních prostředků. Závěr plánu musí dát obraz organisace přísunu a odsunu v jednotlivých obdobích operace, jak se na něm budou podílet železniční dopravní prostředky, armádní a vojskové automobilní dopravní prostředky.

3. Plán organisace týlu. Tento plán představuje zámysl náčelníka týlu na organizaci týlu v přípravném období a v jednotlivých obdobích útočné operace armády. Tento plán musí navazovat na plán operace armády, zpracovaný operačním oddělením štábu armády.

Je v něm podchycen manévry týlovými silami a prostředky v jednotlivých obdobích operace podle variant předpokládaných velitelem armády. Zpracovává se na mapě u organizačního oddělení.

4. Plán průzkumu. Zpracovává ho organizační oddělení štábu týlu ve spolupráci s odděleními týlu armády a zásobovacími složkami druhů vojsk na podkladě rozhodnutí velitele armády.

5. Plán ochrany a obrany týlu je rámcový plán pozemní, protiletectvé, protitankové a protivýsadkové ochrany a obrany týlového prostoru armády s rozdělením sil a prostředků. Na tento plán pak navazují dílčí plány (ochrana a obrana armádní zásobovací základny, armádní nemocniční základny, 2. velitelského sledu a p.), které zpracovávají příslušní velitelé a náčelníci.

6. Plán potřeby a zabezpečení armády materiálem zpracovává oddělení pro evidenci materiálu.

Plán vychází ze stavu zásob u armády, z předpokládaného přísunu a z potřeby a dává obraz materiálního zabezpečení armády v jednotlivých obdobích útočné operace.

III. Organisace a činnost týlu v přípravném období útočné operace armády

Do zahájení operace se týly přisunují co nejbližší k čáře dotyku; na stupni armády je týl uskupen do dvou velkých celků.

a) Polní armádní sklady a hlavní dílenské útvary jsou rozmístěny v prostoru armádní zásobovací základny, vzdálené průměrně 50–70 km od čáry dotyku. Tyto týlové útvary a ústavy jsou zpravidla plně rozvinuty a pracují ještě do zahájení útočné operace.

b) Armádní nemocniční základna, pohyblivé dílenské základny, odsunové a vyprošťovací prostředky a oddělení armádních skladů jsou rozmístěny blízko zadní hranice vojskového týlu nebo přímo v prostoru vojskového týlu.

Armádní nemocniční základna je v přípravném období zpravidla ve dvou sledech. Mimo rámec armádní nemocniční základny jsou chirurgické polní pohyblivé nemocnice první linie (jedna až dvě na každý armádní sbor prvního sledu), podřízené přímo náčelníku zdravotnické služby armády. Tyto nemocnice se umísťují na čáře divisních obvazíšť s úkolem prvního podchycení proudu raněných a k umožnění co nejpozdějšího rozvinutí divisních obvazíšť. V prvním sledu armádní nemocniční základny je rozvinut jen nejnútnejší počet nemocnic a jiných zařízení zdravotnické služby pro podchycení proudu raněných během průlomu taktické obrany nepřítel, v druhém sledu je rozvinuta třídící odsunová nemocnice a odsunové nemocnice, vše ostatní je svinuto a připraveno k postupnému rozvíjení podle vývoje situace po zahájení útočné operace.

Mimo části ústavů a zařízení armádní nemocniční základny jsou zpravidla rozvíjovány i dílenské prostředky, přidělované armádním sborům, především pohyblivé auto-

mobilní dílenské základny, aby byl co nejvíce zvýšen koeficient technické pohotovosti.

Tento způsob organizace týlu v přípravném období nám dovoluje to, že nemusíme během prvních dvou dnů operace zahajovat přeskupování armádních týlů. Při středním tempu útoku během prvních dvou dnů operace 15–20 km denně vzdálí se vojska od oddělení polních armádních skladů a armádní nemocniční základny na 55–70 km.

Vezmeme-li v úvahu vzdálenost divisních skladů o vojsk, to jest čáru, do které přísluňují armádní automobilní dopravní prostředky, 15–25 km, činí úsek příslunu 40–50 km, automobilní dopravní prostředky mohou tedy dělat denně 1,5–1 koloběh, což stačí pro plynulé zásobování vojsk.

Během přípravného období bude rovněž nutno prodloužit co nejbliže čáře dotyku armádní vojenskou automobilní silnici a armádní přísunové cesty a připravit ve vojskovém týlu prostředky k zahájení dalšího jejich prodlužování se zahájením operace.

Soustředění a učlenění záloh

Během přípravného období je zapotřebí soustředit materiál na celou hloubku operace armády. Při členění materiálu je nutno dbát těchto zásad:

Ve vojskovém týlu nahromadit zásoby pro zabezpečení přípravy útoku a prolomení taktické hloubky obrany nepřítele. U proviantu a pohonných hmot a mazadel půjde o normální pohyblivé zásoby, t. j. 5 denních dávek proviantu a 2,5 dávky pohonných hmot a mazadel. U munice to bude pohyblivá zásoba ve výši 1,5 palebného průměru (u tanků a samohybných děl tři palebné průměry) a střelivo pro dělostřeleckou přípravu a podporu útoku, kterou je dovoleno uložit na zem v palebných postaveních dělostřelečtva. Další zásoby jsou pak uloženy v armádní zásobovací základně. Byly-li zřízeny během přípravného období zásobovací stanice s odděleními polních armádních skladů, nebo předsunutá oddělení armádní zásobovací základny, je část zásob uložena v nich a armádní přechodné zásoby jsou tak uloženy ve dvou sledech, což zaručuje možnost provádění pružného manévru zásobami a dopravními prostředky.

Při členění a určování výše zásob v celé hloubce armádního týlu musíme vycházet z plánu operace, stavu silniční a železniční sítě a možnosti dopravních prostředků.

Na plánu operace závisí výše zásob na jednotlivých směrech, na stavu komunikací a možnosti dopravních prostředků závisí vzdálenost zásob od vojsk. Je samozřejmé, že se při chudé komunikační síti a nedostatku dopravních prostředků bude týl snažit mít zásoby co nejbližší k vojskům, aby se co nejvíce zkrátila délka příslunu a bylo zabezpečeno zásobování vojsk vším potřebným pro život a boj.

IV. Organizace a činnost týlu armády během útočné operace

Činnost týlu během útočné operace spočívá v plnění těchto úkolů:

1. Materiální zabezpečení průlomu taktické hloubky obrany nepřítele.
2. Materiální zabezpečení zasazení armádní rychlé skupiny.
3. Materiální zabezpečení zasazení 2. sledu armády.
4. Materiální zabezpečení útočné operace v hloubce nepřátelské sestavy.

1. Materiální zabezpečení průlomu taktické hloubky obrany nepřítele

Toto období můžeme s hlediska týlu charakterisovat takto:

Hlavní tíže materiálního zabezpečení spočívá na vojskovém týlu. Z armádních týlůných prostředků budou zapojeny zdravotnické prostředky.

Období průlomu taktické hloubky obrany nepřítele se vyznačuje největší spotřebou munice během celé operace (dělostřelecký útok), která dosahuje u zasazených jednotek až dvou i více palebných průměrů, dále maximem zdravotnických ztrát a ztrát bojové techniky.

Spotřeba materiálu se kryje ze zásob divisních skladů vytvořených během příprav-

něho období a ze zásob munice vyložených v palebných postaveních dělostřelectva. Výši zásob je nutno plánovat podle plánu potřeby tak, aby ke konci období zůstaly u vyšších jednotek jen pohyblivé zásoby, t. j. množství materiálu, na jehož přesun jsou rozpočteny organické dopravní prostředky.

K zabezpečení včasného odsunu raněných a poskytnutí jim odborné zdravotnické péče rozvinují se v tomto období zdravotnické prostředky armády, jednak ve vojskovém týlu (chirurgické polní pohyblivé nemocnice první linie, jež po zahájení útoku plní prakticky funkci divisních obvazišť, která tak mohou zůstat na počátku útoku nerozvinuta, pohybovat se za vojsky a rozvíjet se až podle situace), jednak u zadní hranice vojskového týlu — armádní nemocniční základna, která rozvíjí podle plánu zdravotnického zabezpečení operace potřebný počet zdravotnických ústavů a zařízení.

Z dílenských útvarů budou pracovat ve vojskovém týlu pohyblivé automobilní dílenské základny, jež bývají přidělovány armádním sborům již v přípravném období k urychlenému provedení středních oprav vozidel a se zahájením útoku provádějí opravy vozidel, porouchaných během boje.

Technické provádění přísunu a odsunu bude v tomto období i v dalších dvou obdobích značně obtížné. Výkonných cest v celé šířce pásma činnosti armády je využíváno pro přesun druhých sledů armádních sborů (mechanisovaných divisí), armádní rychlé skupiny, druhého sledu armády a armádního dělostřelectva. Bude povinností oddělení pro plánování dopravy štábu týlu armády, aby bylo v těsném styku s operačním oddělením armády a zpracovalo na základě této spolupráce přesný plán dopravy a využití cest (spolu se silničním oddělením.) V dohodě s operačním oddělením štábu armády bude nutno buď vyhradit jednu cestu pro týl, nebo provádět provoz podle hodinového řádu V řadě případů bude nutno k přísunu využívat pomocných cest upravených ženijním vojskem pro potřebu vojskového týlu.

Z toho, co bylo uvedeno, vyplývá nutnost, aby se část funkcionářů velitelství armádního týlu zabývala nepřetržitým průzkumem prostoru dobytého na nepříteli, vyhodnocováním výsledků vševojskového průzkumu a koordinací činnosti vojskových týlů přímo na místě.

2. Materiální zabezpečení zasazení armádní rychlé skupiny

Před tímto obdobím předchází kontrola pohotovosti týlu armádní rychlé skupiny a odstranění zjištěných nedostatků. Vzhledem k tomu, že se v tomto období značně snižuje celková výše denní spotřeby materiálu u vševojskových vyšších jednotek (denní spotřeba munice klesá na 0,2–0,3 palebného průměru munice), vzdálenost od zásobovacích zdrojů (zásobovacích stanic, armádní zásobovací základny) dovoluje provést doplňování zásob jedním koloběhem vlastních dopravních prostředků vyšších jednotek, navrhuje zpravidla náčelník týlu armády veliteli armády vytvoření pohyblivé zásoby munice a pohonných hmot a mazadel pro zabezpečení boje armádní rychlé skupiny. Tato záloha je vezena na armádních automobilních dopravních prostředcích. Dovoluje-li to kapacita dopravních prostředků armády, vytvoří se tato záloha ve výši $\frac{1}{4}$ – $\frac{1}{2}$ plánované denní potřeby materiálu armádní rychlé skupiny a používá se jí podle pokynů velitele armády.

Jako posilový prostředek armády se armádní rychlé skupině zpravidla přiděluje jedna chirurgická polní pohyblivá nemocnice. Tato nemocnice se však nerozvíjí hned po zasazení armádní rychlé skupiny. Dokud to dovoluje situace, odsunují se ranění a nemocní od armádní rychlé skupiny do divisních obvazišť pěších a mechanisovaných divisí. Teprve po vyčerpání této možnosti se rozvíjí posilová chirurgická polní pohyblivá nemocnice. Tímto způsobem dosáhneme toho, že divisní obvaziště vyšších jednotek, které tvoří armádní rychlou skupinu mohou zůstat co nejdéle nerozvinuta, pohybovat se za armádní rychlou skupinou a rozvíjet se až při její činnosti v hloubce.

Štáb týlu armády bude klást požadavky na armádní rychlou skupinu, co se týká zpráv o stavu komunikací a prostoru v pásmu činnosti armády, protože armádní rychlá skupina je nasazována na směr hlavního úderu armády a tím i na hlavním směru přísunu a odsunu.

3. Materiální zabezpečení zasazení druhého sledu armády

K zasazení druhého sledu armády dochází zpravidla v třetí až ve čtvrtý den útočné operace. V té době jsou vojska vzdálena od východiště průměrně 50–70 km a od předních zásobovacích stanic armádní zásobovací základny až 80 km.

Veškerá tíže přísunu a odsunu spočívá na automobilních dopravních prostředcích.

Je-li v pásmu činnosti armády železnice a provádí-li se její obnova, můžeme počítat se zkrácením silničního úseku přísunu během prvního a druhého dne boje celkem o 12 až 20 km. Protože však bude prakticky obnovena jen trať bez staničních zařízení, můžeme počítat jenom s letučkami s vykládáním na volné trati.

Z těchto důvodů je armádní týl nucen přistoupit k provádění širokého manévru týlovými silami a prostředky. Tento manévr bude ulehčen tím, že armáda bude mít v této době zasazený všechny své hlavní prostředky a týl bude mít volnost pohybu v prostoru armádního týlu.

Ke zkrácení zdravotnických odsunových etap a k přiblížení odborné zdravotnické péče k vojskům bude vytvořeno předsunuté polní odsunové středisko u zadní hranice vojskového týlu (20–30 km od bojujících vojsk), t. j. 30–50 km od východiště útoku.

S hlediska přísunu a odsunu materiálu bude nutno přistoupit k provedení těchto opatření:

Vyhodnotit po týlové stránce dosavadní průběh útočné operace armády a ujasnit si další možnosti armádního týlu. Snahou armádního týlu bude udržovat zásoby vojsk na vyšší pohyblivých zásob vyšších jednotek. To znamená:

- Denní přísun dávky potravin. U armády může se toto množství pohybovat ve výši 200–250 tun, t. j. průměrně 100 třítunových aut.
- Doplnování spotřeby pohonných hmot a mazadel. Při středním tempu útoku 20–30 km denně, bereme-li dvojnásobek (manévr), ujedou vozidla denně 40–60 km. (Beru v úvahu jen vozidla bojová, protože dopravní vozidla tvoří jen 10% počtu všech vozidel a v rámci armády v tomto období nečiní jejich případná vyšší spotřeba zvláštních obtíží.) Ujetým 40–60 km odpovídá spotřeba $\frac{1}{8}$ – $\frac{1}{5}$ dávky pohonných hmot a mazadel denně, t. j. 250–400 t, přepočteno na třítunová auta — 100–160 aut.
- Průměrná spotřeba munice dosáhne v tomto období v armádním měřítku 0,2–0,3 palebného průměru denně, což odpovídá nákladu asi 1 200–1 800 t, přepočteno na třítunová auta — 400–600 aut.

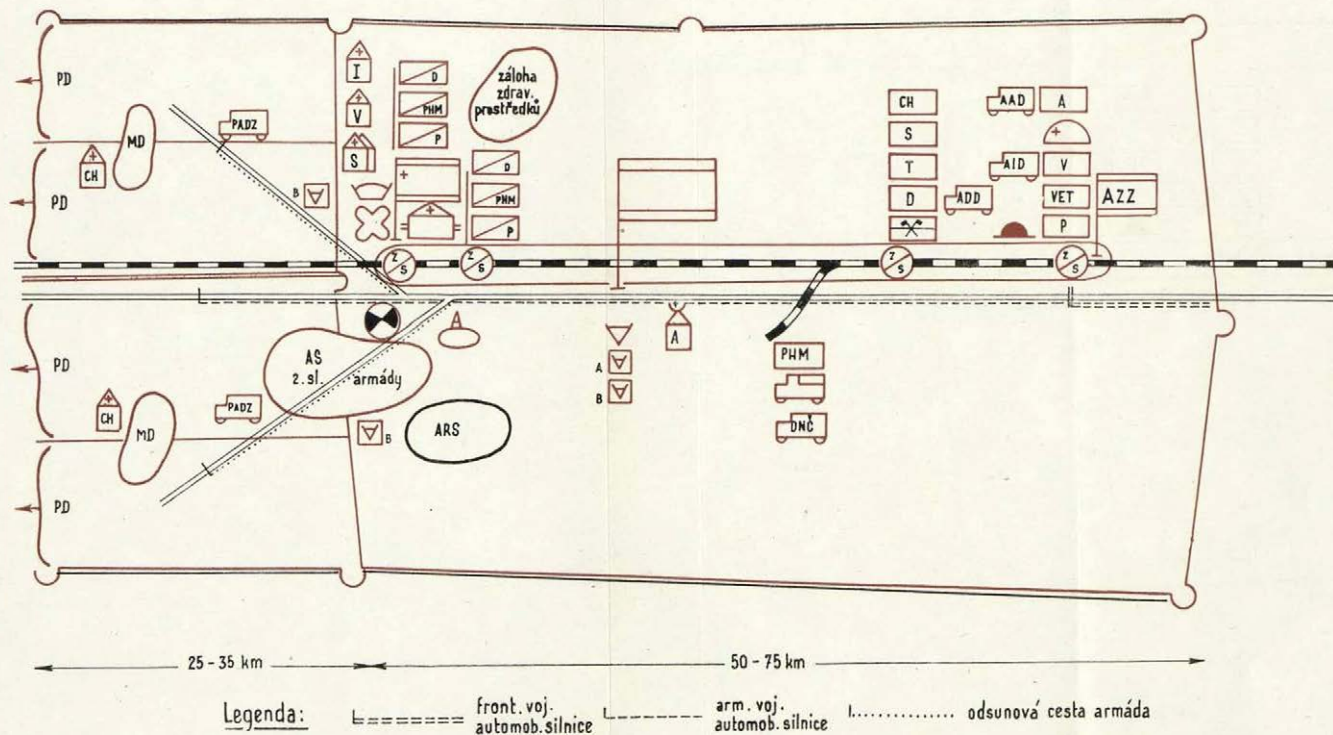
Celková potřeba třítunových aut bude tedy činit 750–1 200 aut, s 10% zálohou zhruba 850 až 1 200 třítunových aut denně. Tento počet aut má armáda zpravidla jako organické automobilní dopravní prostředky (9 autodopravních praporů pěších a mechanizovaných divisi, dopravní auta armádní rychlé skupiny, dopravní součásti armádních a posilových útvarů a jednotek a armádní automobilní dopravní prapor). Tento počet aut však nezajistí denní přísun vpředu uvedeného materiálu, protože činnost automobilních dopravních prostředků je vázána délkou denního výkonu vozidla, zhruba 150 km. Zásobování organickými automobilními dopravními prostředky by bylo možné provést jen na 50 až 75% při 1,5–2 koloběžích.

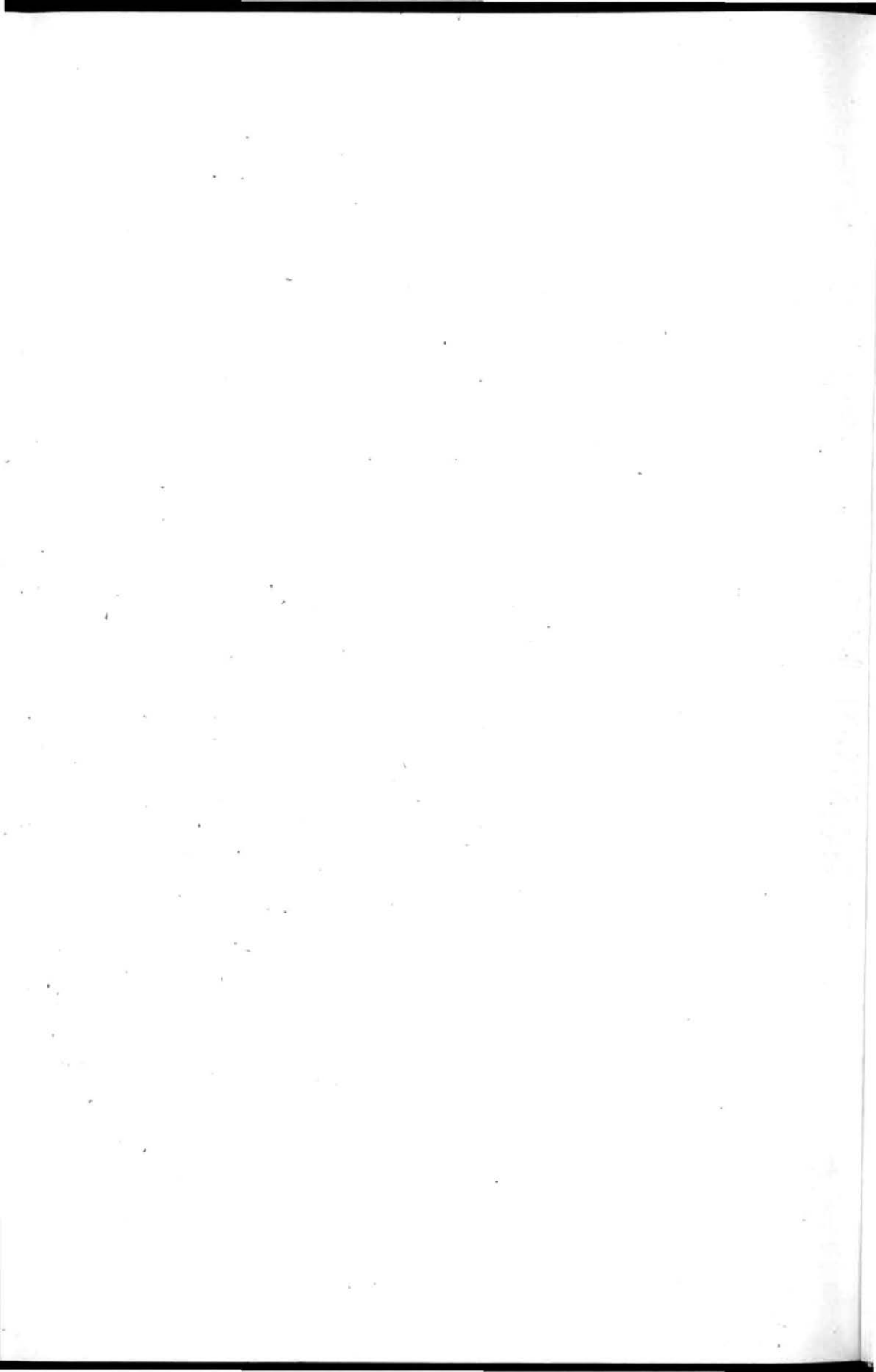
Z tohoto důvodu přidává front v tomto období armádě na doloženou žádost 1–2 automobilní dopravní prapory (s kapacitou 600–1 200 tun na jeden koloběh).

Spolu s organickým armádním automobilním dopravním praporem použije se těchto dopravních útvarů k zásobování jednotek působících na směru hlavního úderu podle systému „od sebe“ a k vytvoření předsunutého oddělení armádní zásobovací základny pro zásobování ostatních vyšších jednotek podle systému „smíšeného“ nebo „na sebe“.

Předsunuté oddělení armádní zásobovací základny bude zřizováno ve vzdálenosti 40–60 km od východiště útoku, t. j. 90–140 km od armádní zásobovací základny. K vytvoření zásob v předsunutém oddělení armádní zásobovací základny bude především využito zbytků zásob v odděleních polních armádních skladů zřízených na předních zásobovacích stanicích armádní zásobovací základny pro zásobování vyšších jednotek ve vý-

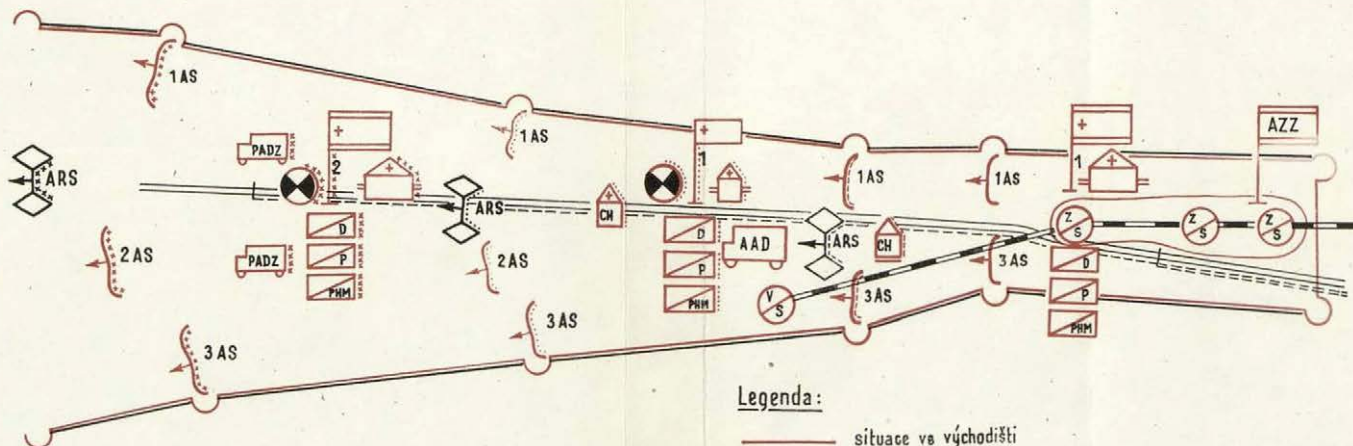
Schema organizace arm. týlu ve východišti k útoku.

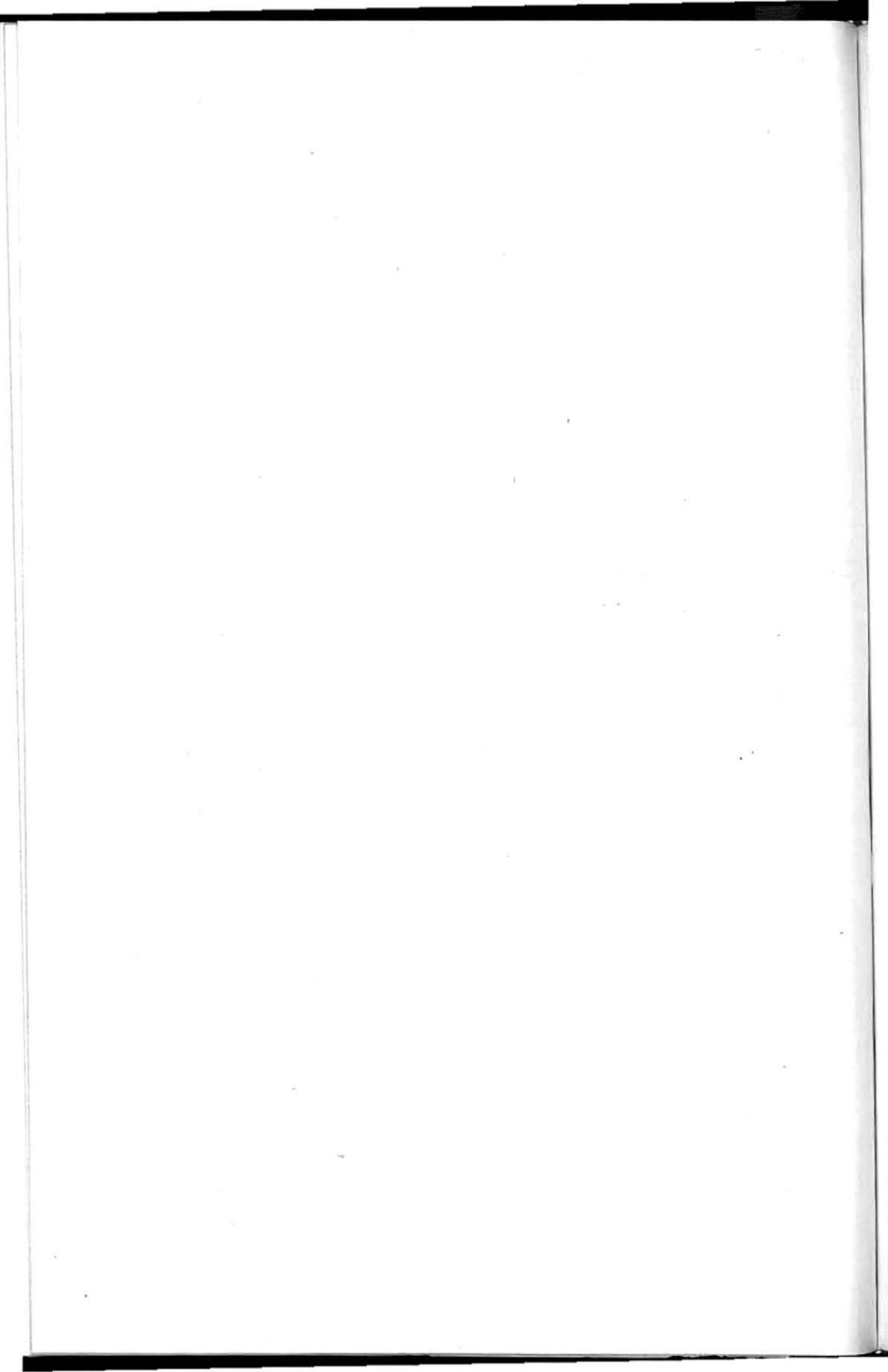
Jedno z možných řešení manévru týlu v útočné operaci armády.

TAJNÉ

Legenda:

- situace ve východišti
- - - - - situace při zasazení ARS
- situace při zasazení 2. sledu armády
- . - . - . situace na konci operace
- ===== front. voj. automobil. silnice
- arm. voj. automobil. silnice

chodišti k útoku. Po likvidaci těchto oddělení skladů budou využity tyto zásobovací stanice a ostatní vhodná místa na obnovovaném železničním úseku jako překladiště materiálu odesílaného z armádní zásobovací základny po železnici na automobilní dopravní prostředky.

Tím se zkrátí úsek přísunu pro armádní autodopravní prostředky na 50–70 km t. j. 0,5–1 koloběh denně.

Podle zásady: „Dílenský prostředek k porouchanému materiálu“ přesunuje se v tomto období i valná část armádních dílenských prostředků do prostorů, kde se nahromadilo největší množství porouchaného a poškozeného materiálu. Tím se uvolní vojskové a jim přidělené dílenské prostředky, které mohou postupovat dál za vojsky.

4. Materiální zabezpečení útočné operace v hloubce nepřátelské sestavy

Toto období je konečnou fází útočné operace armády. Spadají do ní boje předsunutých oddílů, boje s přicházejícími nepřátelskými zálohami a boje na zničení obklíčených nepřátelských jednotek.

S hlediska týlu je charakterisováno

- zvýšenou spotřebou pohonných hmot a mazadel u všech druhů motorových vozidel (velká pohyblivost činnosti vojsk),

- v rámci celé armády nízkou, u jednotlivých vyšších jednotek různou výší spotřeby munice,

- stejnoměrnou spotřebou proviantu.

Vzdálenost vojsk od východiště útoku se bude pohybovat od 100–150 km.

Železnice bude k této době prodloužena proti počátečnímu stavu o 25–40 km. Vzdálenost divisních skladů od čela železnice bude činit 80–120 km, jeden koloběh automobilních dopravních prostředků bude činit 1,2–1,7 denního výkonu vozidel na celou délku přísunu.

Počítáme-li s denní potřebou jedné denní dávky proviantu ve váze 200–250 t, t. j. 100 třítunových aut, 0,4–0,5 dávky pohonných hmot a mazadel ve váze 800–1000 t, t. j. 320–400 třítunových aut, 0,2 palebného průměru munice 1 200 t, t. j. 400 třítunových aut, celkem 2 200–2 500 t, t. j. 820–900 aut, při potřebě 1,2–1,7 denního výkonu pro koloběh 1 000–1 550 třítunových aut.

Toto množství dopravních prostředků, počítáme-li, že armáda dostala jako posilu 1–2 automobilní dopravní prapory a že ztráty automobilních dopravních prostředků nepřesáhly 10–20%, má armáda k dispozici a vystačí s ním pro materiální zabezpečení v tomto období. Plynulé zásobování však předpokládá zachování systému předsunutých oddělení armádní zásobovací základny a plánovitěho využívání všech automobilních dopravních prostředků v armádě s použitím všech způsobů přísunu — „od sebe“, „na sebe“ i „smíšeného“, t. j. kdy se přísun k jednotkám provádí souběžně armádními i vojskovými dopravními prostředky.

V tomto období překrývá zpravidla front svými zdravotnickými prostředky armádní polní odsunové středisko, které s uvolněním prostředky překračuje předsunuté polní odsunové středisko a vytváří novou zdravotnickou etapu vzdálenou průměrně 30 km od čáry dosažené vojsky.

Další činnost armádního týlu pak závisí na úkolech, které má armáda plnit po skončení dané operace. Je-li předpokládána další operace, nastupuje pro armádní týl nové přípravné období, jehož délka závisí na stavu týlu při skončení dyné operace a na úkolech armády v nastávající operaci.

